

ROMÂNIA
TRIBUNALUL DÂMBOVIȚA
SECȚIA A II-A CIVILĂ, DE CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de 25 septembrie 2024

Instanța constituită din:

Președinte: -----

Grefier: -----

Pe rol se află soluționarea cererii de chemare în judecată formulate de reclamantii ----
-----l în contradictoriu cu pârâții Ministerul Public - Parchetul de
pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție și Consiliul Național
pentru Combaterea Discriminării, cauza având ca obiect litigiu privind funcționarii publici
(Legea nr.188/1999).

La apelul nominal făcut în ședință publică atât la prima, cât și la a doua strigare a
cauzei, nu au răspuns părțile.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință care prezintă pe scurt obiectul
pricinii, stadiul judecății cauzei, modul în care a fost îndeplinită procedura de citare, după care,

Având în vedere că prezenta cauză are ca obiect stabilirea și/sau plata drepturilor
salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice și ținând condit de
prevederile art. 2 din O.u.G. nr. 62/2024, tribunalul reține cauza în pronunțare asupra sesizării
Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prin care să dea o rezolvare de
principiu asupra chestiunii de drept ce face obiectul prezentei cauze.

Totodată, în temeiul art. 3 alin. (2) și art. 4 din O.u.G. nr. 62/2024, tribunalul suspendă
judecata cauzei până la soluționarea sesizării.

T R I B U N A L U L,

Deliberând, constată:

Prin cererea de chemare în judecată depusă în data de 29 martie 2023 și înregistrată la
Tribunalul Dâmbovița cu numărul -----, reclamantii ----- au chemat în
judecată pe pârâții Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție,
Direcția Națională Anticorupție și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării,
solicitând instanței să dispună:

1. Obligarea pârâtei Direcția Națională Anticorupție să plătească reclamanților ----
-----, corespunzător perioadei în care fiecare reclamant și-a desfășurat
activitatea în cadrul pârâtei, diferența dintre drepturile salariale încasate efectiv și cele cuvenite
prin recalcularea acestora prin raportare la o valoare de referință sectorială de 605,225 lei cu
înlăturarea plafonării instituite asupra indemnizației lunare de încadrare urmare a aplicării
prevederilor art. 38 alin. 6 din Legea-cadru nr 153/2017, începând cu data de 23.03.2020 și în
continuare până la zi, actualizată cu indicele de inflație la data plății efective.

2. Obligarea pârâtei Direcția Națională Anticorupție, Parchetul de pe lângă Tribunalul
Giurgiu, Parchetul de pe lângă Tribunalul București, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel
București să plătească reclamanților ----- dobânda legală penalizatoare aferentă
diferențelor corespunzătoare capătului de cerere nr. 1, calculată de la data exigibilității fiecărei
obligatii lunare de plată și până la data plății efective.

În motivare, reclamantii au arătat că sunt în prezent ofițeri de poliție judiciară în cadrul
pârâtei Direcția Națională Anticorupție-Secția de combatere a infracțiunilor asimilate
infracțiunilor de corupție.

Următorii reclamanti și-au desfășurat activitatea în cadrul pârâtei Direcția Națională
Anticorupție pe întreaga perioadă ce face obiectul cererii de chemare în judecată: -----

Următorii reclamânți și-au desfășurat activitatea în cadrul pârâtei Direcția Națională Anticorupție pe o perioadă mai mică decât cea care face obiectul cererii de chemare în judecată:

1. -----
- 01.12.2020 - prezent, ofițer de poliție judiciară în cadrul DNA
2. -----
- 01.09.2021 - prezent, ofițer de poliție judiciară în cadrul DNA
3. -----
- 18.07.2022 - prezent, ofițer de poliție judiciară în cadrul DNA
4. -----
- 15.02.2022 - prezent, ofițer de poliție judiciară în cadrul DNA
5. -----
15.02.2022 - prezent, ofițer de poliție judiciară în cadrul DNA
6. -----
- 15.12.2021 - prezent, ofițer de poliție judiciară în cadrul DNA
7. -----
- 15.09.2021 - prezent, ofițer de poliție judiciară în cadrul DNA
8. -----
- 15.09.2021 - prezent ofițer de poliție judiciară în cadrul DNA
9. -----
- 01.07.2022 - prezent ofițer de poliție judiciară în cadrul DNA
10. -----
- 15.09.2020 - prezent ofițer de poliție judiciară în cadrul DNA
11. -----
16.10.2014 - 01.03.2023 - ofițer de poliție judiciară în cadrul DNA

În motivare, reclamânții au arătat că, în baza unor ordine administrative emise de Procurorul General al României (ex. nr. 2295/07.12.2021, 2400/27.12.2021) și de procurorul șef al DNA (ex. 547/08.12.2021, 567/18.07.2022) aplicabile tuturor reclamânților, cel puțin pe întreaga perioadă de referință ce face obiectul acestei acțiuni, s-a recunoscut dreptul reclamânților la plata diferențelor salariale prin raportare la o valoare de referință sectorială în sumă de 605,225 lei.

În egală măsură, pentru colegii ofițeri de poliție judiciară și procurori, aceste drepturi au fost recunoscute inclusiv prin hotărâri judecătorești - Sentința Civilă nr. 3640/24.06.2022 a Tribunalului București - Secția a II-a Contencios Administrativ și Fiscal, rămasă definitivă prin Hotărârea nr. ----- a Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal (pentru colegii ofițeri de poliție judiciară); sentința civilă nr. ----- a Tribunalului Dâmbovița-Secția I Civilă emisă în dosar nr. ----- rămasă definitivă în baza deciziei nr. ----- a Curții de Apel Ploiești-Secția I Civilă; decizia civilă nr. ----- a Curții de Apel Ploiești-Secția I Civilă emisă în dosar nr. -----; decizia civilă nr. ----- a Curții de Apel București-Secția a VII-a pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale emisă în dosar nr. -----; sentința civilă nr. ----- a Tribunalului Dâmbovița-Secția I Civilă emisă în dosar nr. ----- rămasă definitivă în baza deciziei nr. ----- a Curții de Apel Ploiești-Secția I Civilă (pentru colegii procurori).

Potrivit art. 38 alin. 6 din Legea nr. 153 din 2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, în situația în care, începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit prezentei legi pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate, se acordă cele stabilite pentru anul 2022.

Astfel, aceste dispoziții plafonează salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare, la nivelul celor stabilite pentru anul 2022, exclusiv în situația în care devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate de lege, deci nu și în cazul în care prin hotărâri judecătorești definitive sunt recunoscute și stabilite anumite drepturi salariale.

Plafonarea prevăzută de art. 38 alin. 6 din Legea nr. 153 din 2017 are în vedere exclusiv majorările salariale reglementate sau acordate în temeiul legii, iar nu drepturile salariale

recunoscute sau stabilite prin hotărâri judecătorești definitive, ceea ce de altfel contravine și art. 6 CEDO.

În cazul în care s-ar accepta ipoteza contrară, ar însemna ca o hotărâre judecătorească să rămână fără efect, deci debitorul să aibă posibilitatea de a nu executa o hotărâre judecătorească definitivă prin care s-a dispus obligarea sa, astfel încât, deși beneficiarul a obținut o astfel de hotărâre judecătorească definitivă, aceasta să nu producă deloc efecte juridice, ceea ce este de nepermis.

În practica CEDO s-a reținut că în situația în care administrația refuză sau omite să execute o hotărâre judecătorească ori întârzie în executarea acesteia, garanțiile art. 6 din Convenție de care a beneficiat justițiabilul în fața instanțelor judecătorești își pierd orice rațiune de a fi.

În jurisprudența sa, CEDO a constatat de mai multe ori încălcarea art. 6, în cazul în care o hotărâre judecătorească definitivă nu a fost pusă în executare, reținând următoarele: Curtea reamintește că executarea unei hotărâri definitive pronunțate de orice instanță trebuie considerată ca parte integrală din „proces” în sensul art. 6 din Convenție (Hornsby împotriva Greciei.). Statul are obligația pozitivă de a organiza un sistem pentru executarea hotărârilor judecătorești, care să fie eficient atât în drept, cât și în practică, și să asigure executarea acestora fără întârzieri nejustificate (Ruianu împotriva României). Atunci când autoritățile sunt obligate să acționeze pentru executarea unei hotărâri și nu fac acest lucru, inacțiunea lor poate angaja răspunderea statului în raport cu art. 6 § I din Convenție (Scollo împotriva Italiei, și Bushati și alții împotriva Albaniei).

Reclamanții au susținut că trebuie avute în vedere și aspectele statuate de ÎCCJ prin Decizia 7 din 2019, considerente care se aplică mutatis mutandis și în ceea ce privește art. 38 alin. 6 din Legea 153 din 2017.

Prin Decizia nr. 7 din 2019 ÎCCJ a stabilit că majorările salariale recunoscute prin hotărâri judecătorești definitive, au fost și rămân incluse în indemnizația brută de încadrare și după data intrării în vigoare a Legii-cadru nr. 330/2009, chiar dacă, așa cum instanța a reținut anterior, potrivit art. 1 alin. 2 din Legea 330 din 2009, drepturile salariale ale personalului prevăzut la alin. (1) sunt și rămân în mod exclusiv cele prevăzute în prezenta lege.

În continuare, au invocat Decizia 794/2016, Decizia 409/2021 ale CCR și au arătat că, deși CCR a făcut trimitere la art. 25 din Legea 153/2017, se poate observa că art. 25 și art. 38 sunt similare, ambele având în vedere stabilirea unui plafon. Or, CCR a reținut că astfel de articole de plafonare „nu conțin norme care să se refere la excluderea drepturilor salariale suplimentare stabilite sau recunoscute prin hotărâri judecătorești și nici nu neagă existența acestora”. Cu alte cuvinte CCR reține că drepturile stabilite prin hotărâri judecătorești nu pot fi avute în vedere, deci nu pot fi excluse prin dispoziții legale de plafonare, acestea drepturi fiind suplimentare.

În consecință, aplicând același raționament și în cazul dispozițiilor art. 38 alin. 6 din Legea 153 din 2017, apreciez că reținerea unei plafonări /limitări, conform acestui text de lege, încalcă, în primul rând art. 6 CEDO, Decizia RIL nr. 7 din 2019, Decizia CCR 794 din 2016, dar și Decizia CCR nr. 409/2021.

Deși Legea-cadru nr. 153/2017 a intrat în vigoare de la data de 01.01.2018, modul de calcul al salariului prevăzut în lege nu a fost aplicat niciodată, salariul de încadrare al judecătorilor și procurorilor fiind în continuare compus din două elemente: coeficient de multiplicare pentru fiecare funcție în parte, în raport de vechimea în muncă și în funcție, și valoarea de referință sectorială (VRS).

La momentul elaborării Legii-cadru nr. 153/2017 salariile erau calculate prin raportare la o valoare de referință sectorială de 305 lei, mult mai mică decât cea rezultată din aplicarea legilor de salarizare succesive, respectiv 605,225 lei, atestată inclusiv printr-un număr foarte mare de hotărâri judecătorești definitive.

Reclamanții au arătat că, aplicând retroactiv VRS cu valoarea de 605,225 lei, se ajunge la împrejurarea că la data de 01.01.2018 ar fi trebuit să beneficieze de un salariu mai mare decât plafonul din lege. Astfel, în fapt, prin aplicarea prevederilor art. 38 alin. 6 din Legea nr. 153/2017 în detrimentul deciziilor administrative și hotărârilor judecătorești definitive ce au în

vedere un VRS de 605.225 lei, se află în situația unei scăderi salariale prin plafonare la nivelul anului 2022, iar salariul este un drept patrimonial câștigat ce nu poate fi diminuat. Or, intenția legiuitorului nu a fost aceea de a reduce salariile, jurisprudența CCR fiind în acord cu această optică.

În continuare, au invocat Decizia CCR nr. 282/2021 și Decizia CCR nr. 409/2021 și au arătat că CCR reține că art. 38 alin. 6 din Legea 153/2017, chiar dacă este constituțional, nu poate conduce la scăderea salarială.

Cum hotărârile judecătorești constată definitiv discriminarea și obligă ordonatorii de credite la recalcularea drepturilor salariale prin raportare la o valoare de referință de 605,225 lei, a achita drepturi salariale într-un mod de calculare diferit reprezintă o încălcare flagrantă a dispoziției unei hotărâri judecătorești definitive.

Chiar în măsura în care o hotărâre judecătorească ar fi în esență incorectă, aceasta trebuie pusă în executare întocmai, remediarea sa neputându-se produce decât într-o eventuală cale de atac extraordinară. În faza de executare, debitorul titlului executoriu reprezentat de o hotărâre judecătorească definitivă nu poate face aprecieri cu privire la legalitatea hotărârii, și nu poate refuza sau aplica parțial o hotărâre judecătorească din rațiuni de apreciere a legalității. O interpretare contrară transformă debitorul în instanță de casare, aspect evident în afara minimei noțiuni de stat de drept.

Legalitatea, întinderea, interpretarea, executarea unei hotărâri judecătorești nu poate fi lăsată la libera apreciere a debitorului.

Reclamanții au învederat că toți au fost salarizați în conformitate cu Anexa Nr. V „FAMILIA OCUPAȚIONALĂ DE FUNCȚII BUGETARE „JUSTIȚIE” ȘI CURTEA CONSTITUȚIONALĂ”, Cap. I-„Indemnizația de încadrare pentru procurori” (în conformitate cu prevederile art. 22, alin. 3 - Secțiunea 6 - Capitolul VIII din Anexa aceluiași act normativ), la nivelul indemnizațiilor de încadrare stabilite pentru anul 2022, ceea ce înseamnă că au fost aplicate unitar, fără excepție prevederile art. 38 alin. (6) din Legea nr. 153/2017. Se constată că prevederile art. 38 alin. (6) din Legea cadru nr. 153/2017 nu pot constitui un temei suficient pentru ca pârâtul să ignore opozabilitatea hotărârilor judecătorești sus arătate, întrucât aceste norme legale nu pot fi desprinse de contextul în care au fost adoptate, de celelalte prevederi ale art. 38 și de interpretarea dată de Curtea Constituțională. În acest sens, Curtea constată că art. 38 din Legea-cadru nr. 153/2017 cuprinde dispoziții prin care se determină în mod specific condițiile de aplicare în timp a legii. Stabilirea, prin prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017, a unei limite a cuantumului salariului de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare care sunt mai mari decât cele stabilite, potrivit acestei legi, la nivelul prevăzut de lege pentru anul 2022 are un caracter tehnic, fără a dispune cu privire la reducerea salariilor de bază ale personalului plătit din fonduri publice. Integrate regulilor privind aplicarea etapizată a legii, prevederile legale criticate vizează reglarea în timp a disfuncționalităților existente în domeniu salarizării personalului plătit din fonduri publice, prin limitarea creșterilor salariale la un nivel stabilit prin lege. O asemenea soluție legislativă este circumscrisă scopului urmărit de legiuitor, astfel cum acesta este enunțat în expunerea de motive la Legea-cadru nr. 153/2017, și anume acela de „eliminare a disfuncționalităților salariale existente în sistemul public de salarizare”, și vizează, în ansamblu, toate categoriile de personal plătit din fonduri publice (decizia CCR nr. 700/2019).

Prevederile art. 38 alin. (6) din Legea nr. 153/2017 vizează numai drepturile salariale stabilite prin această lege, iar nu și drepturi care sunt recunoscute în temeiul unor prevederi anterioare. În acest context se reține că ipoteza de aplicare a normei privește situația în care, „începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit prezentei legi pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate”.

O atare situație nu poate interveni decât în procesul de aplicare etapizată a legii, care presupune acordarea de creșteri salariale ori de alte majorări salariale, conform art. 38 alin. 3-5, fără ca legiuitorul să fi urmărit plafonarea la nivelul stabilit pentru anul 2022 a salariilor de bază, soldelor de funcție/salariile de funcție, indemnizațiilor de încadrare aflate/menținute în plată la nivelul pentru luna iunie 2017. Dacă legiuitorul ar fi procedat altfel, în sensul stabilirii

cu valoare de principiu a plafonului maxim al drepturilor salariale, cum consideră pârâții, atunci norma de la art. 38 alin. 6 nu ar fi fost limitată la data de 1 ianuarie 2018 și nu ar fi fost plasată în cadrul art. 38, după norme legale care prevedeau majorări anuale ale drepturilor salariale.

Limita impusă de prevederile art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 vizează creșterile salariale ce decurg din aplicarea etapizată a legii, conform distincțiilor de la art. 38 alin. 2-alin. 5, iar nu reducerea drepturilor salariale ori neacordarea în totalitate a unor drepturi salariale, stabilite prin hotărâri judecătorești definitive și/sau ordine administrative, cum este cazul dedus judecării. Ca urmare, simpla invocare a prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea nr. 153/2017 nu poate constitui un temei pentru inopozabilitatea titlurilor executorii ale reclamanților. Nu se poate reține că în cauză ar fi incidente considerentele cuprinse în decizia CCR nr. 1609/2010, respectiv faptul că încetarea obligației legale de plată a drepturilor salariale conform titlurilor executorii este determinată de survenirea unui eveniment legislativ care suprimă textul în baza căruia au fost acordate drepturile în cauză, în condițiile în care evenimentul legislativ referitor la aplicabilitatea dispozițiilor art. 38 alin. (6) din Legea nr. 153/2017, urma să își producă efectele avute în vedere de legiuitor încă de la data de 1 ianuarie 2018, anterior formulării cererilor de chemare în judecată de către reclamanți, iar nu ulterior pronunțării hotărârilor judecătorești invocate de reclamanți. În consecință, hotărârile judecătorești și ordinele administrative deținute de reclamanți sunt lipsite de orice efecte, cu toate că prevederile art. 38 alin. (6) se regăseau în Legea-cadru nr. 153 din 28 iunie 2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, încă de la data publicării actului normativ în Monitorul Oficial nr. 492 din 28 iunie 2017.

Față de pretențiile arătate în cerere, reclamanții au arătat că sunt incidente prevederile Legii-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice pentru a cărei aplicare eşalonată sunt relevante și considerentele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 700 din 31 octombrie 2019 - referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 38 alin. (6) din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice.

Până în acest moment, în aplicarea principiului sustenabilității financiare, prevăzut de art. 6 lit. h) din Legea-cadru nr. 153/2017, nicio lege anuală a bugetului de stat nu a stabilit, încă, data de aplicare a drepturilor salariale prevăzute de Legea-cadru nr. 153/2017 (sporuri, indemnizații, majorări etc.), prevăzute atât în corpul legii, cât și în anexele ei.

Pe cale de consecință acordarea drepturilor salariale prevăzute pentru personalul plătit din fondurile publice se supun, în general, principiilor enunțate la Secțiunea a II-a Principii, art. 6 din Legea unică de salarizare nr. 153/2017 și în special la litera a): „a) principiul legalității, în sensul că drepturile de natură salarială se stabilesc prin norme juridice de forță legii, or, hotărârile judecătorești nu intră în categoria „normelor juridice de forță legii” și nici nu „reglementează majorări salariale” cum este prevăzut la art. 38 alin. (6) din legea unică în vigoare: „(6) în situația în care, începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit prezentei legi pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate, se acordă cele stabilite pentru anul 2022.”

Interpretând în mod contrar cele mai sus arătate, calculul diferențelor salariale fiind limitat fără a avea la bază o situație de criză economică determinată și fără a fi limitată clar și fără echivoc în timp, ar conduce la o situație de limitare inacceptabilă a veniturilor cu introducerea artificială a unei egalizări salariale la plafonul stabilit și care ar crea discriminări între lucrători care, cu toate că depun muncă în mod diferit ar fi remunerați la fel, în limita plafonului artificial prevăzut și menținut de lege.

Această discriminare directă a reclamanților este oprită de dispozițiile: art. 7 și art. 23 din Declarația Universală a Drepturilor Omului (care garantează dreptul tuturor la protecție egală a legii împotriva oricărei discriminări și dreptul la o remunerație echitabilă și satisfăcătoare); art. 7 din Pactul internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale, ratificat prin Decretul nr. 212/1974 (care garantează dreptul la condiții de muncă juste și prielnice și la egalitate de tratament în salarizare, fără nicio distincție); art. 14 din Convenția europeană privind apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, respectiv

Protocolul nr. 12 la această Convenție (care interzic discriminările); art. 4 din Carta socială europeană revizuită (ratificată prin Legea nr. 74/1999) care garantează dreptul la o salarizare echitabilă; art. 5, art. 6, art. 8, art. 39 alin. 1 lit. a, art. 40 alin. 2 lit. c și lit. f, art. 154 alin. 3, art. 165 și art. 155 raportat la art. 1 din Legea nr. 53/2003 (care garantează plata integrală a drepturilor de natură salarială, fără discriminări, restrângeri sau limitări); art. 20, art. 16 alin. 1, art. 53 și art. 41 din Constituție (care garantează aplicarea principiului nediscriminării și în raport cu dreptul la salariu, drept care face parte din conținutul complex al dreptului constituțional la muncă și care nu poate face obiectul unor limitări discriminatorii).

Pentru corecta conturare a stării de discriminare la care s-ar ajunge prin plafonarea calculului de diferențe salariale față de alți colegi ai reclamanților de la alte structuri organizatorice care au încasat aceleași drepturi salariale dar neplafonate, s-ar încălca principiile de plată egală pentru muncă egală și interzicere a discriminărilor salariale prevăzute de Codul muncii la articolele:

- art. 5 alin. 4 („(4) Constituie discriminare indirectă orice prevedere, acțiune, criteriu sau practică aparent neutră care are ca efect dezavantajarea unei persoane față de o altă persoană în baza unuia dintre criteriile prevăzute la alin. (2), în afară de cazul în care acea prevedere, acțiune, criteriu sau practică se justifică în mod obiectiv, printr-un scop legitim, și dacă mijloacele de atingere a acelui scop sunt proporționale, adecvate și necesare.”)

- art. 6 alin.3 („(3) Pentru munca egală sau de valoare egală este interzisă orice discriminare bazată pe criteriul de sex cu privire la toate elementele și condițiile de remunerare.”)

- art. 8 alin.1 („(1) Relațiile de muncă se bazează pe principiul consensualității și al bunei-credințe.”)

- art. 39 alin. 1 lit. a („a) dreptul la salarizare pentru munca depusă;”)

Situația în care plafonul salarial ar fi menținut și aplicat ar pune pe reclamanți în situație discriminatorie în raport cu alte categorii socio-profesionale, iar tratamentele care se aplică acestora, justificările și criteriile tratamentelor diferențiate va trebui analizată și din perspectiva Directivei 2000/EC178 privind crearea cadrului general în favoarea tratamentului egal privind ocuparea forței de muncă și condițiile de angajare (aquis- ul comunitar în domeniul prevenirii și combaterii discriminării, publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 303 din 2 decembrie 2000), în vederea definirii și constatării discriminării directe, tratamentul diferențiat trebuie analizat prin prisma unor persoane aflate în situații doar comparabile, iar nu neapărat în situații chiar similare.

Totodată, art. 1 paragraful 1, din Protocolul nr. 12 la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prevede în sarcina statelor interdicția generală a discriminării (obligatie pozitivă); beneficiul drepturilor și intereselor legitime prevăzute de lege va fi făcută fără discriminare pe nici un criteriu (cum ar fi statutul persoanei, funcția, etc). Acest text a înlăturat dependența art. 14 din Convenție față de celelalte texte ale acesteia care garantează numai anumite drepturi. Ca atare, toate persoanele, aflate sub jurisdicția statelor contractante ale Convenției, pot invoca în mod independent și de sine stătător încălcarea principiului nediscriminării nu numai cu privire la drepturile prevăzute în Convenție, ci și cu privire la orice alt drept prevăzut în legislația internă a statului respectiv (în acest sens, C. Bârsan, M. Eftimie, „Convenția europeană a drepturilor omului”, Ed. Hamangiu, 2006, p.890). Totodată, conform art. 124 din Constituție, instanțele judecătorești sunt independente în stabilirea stării de fapt și aplicarea legii în cauzele deduse judecătii, existența sau inexistența unui tratament discriminatoriu concret fiind o chestiune de fapt lăsată de lege la suverana apreciere a instanțelor de judecată. De asemenea, instanțele de judecată sunt independente în aplicarea dispozițiilor art.5, art.1 alin.2 și art. 295 alin.(1) din Codul muncii, ale art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și ale Protocolului nr.12 la această convenție, acestea din urmă având prioritate față de legile interne (inclusiv față de deciziile Curții Constituționale), conform art. 11 și art.20 din Constituție.

Reclamanții au menționat faptul că, după cum rezultă din jurisprudența CEDO (cu titlu exemplificativ, cauza Driha contra României), cauzele de discriminare indicate în textul art. 14 din Convenție sunt indicative, iar nu limitative. Chiar în respectiva cauză s-a reținut că o

discriminare constă în a trata în mod diferit, cu excepția justificării obiective și raționale, persoane aflate în situații comparabile și este contrară convenției o diferență nejustificată de tratament tară să se raporteze la un criteriu anume.

Potrivit art. 2 pct. 1 din Declarația Universală a Drepturilor Omului, exercițiul drepturilor este apărut împotriva oricăror discriminări, iar conform art. 29 pct. 2, în exercițiul drepturilor și libertăților sale, fiecare persoană este supusă doar îngrădirilor stabilite prin lege, în scopul exclusiv al asigurării, recunoașterii și respectului drepturilor și libertăților celorlalți, în vederea satisfacerii cerințelor juste ale moralei, ordinii publice și bunăstării generale într-o societate democratică.

Art. 2 pct. 2 din Convenția nr. 111 privind discriminarea în domeniul ocupării forței de muncă și exercitării profesiei, prevede că diferențierile, excluderile sau preferințele întemeiate pe calificările cerute pentru o anumită ocupație, nu sunt considerate discriminatorii, dar în speță neacordarea salarizării solicitate nu are la bază o astfel de justificare obiectivă și rezonabilă, deoarece procurorii DNA nu primesc salarizarea superioară (prin asimilare) pentru calificările cerute de ocupația acestora, ci doar pentru că salarizarea acestora este asimilată, în mod arbitrar, cu cea a procurorilor din Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, asimilare care are la bază criteriul naturii cauzelor instrumentate.

Prevederile Codului Muncii sunt în sensul aplicării cu prioritate a normelor dreptului internațional al muncii. Astfel, Codul muncii prevede:

„ Art. 276 - Potrivit obligațiilor internaționale asumate de România, legislația muncii va fi armonizată permanent cu normele Uniunii Europene, cu convențiile și recomandările Organizației Internaționale a Muncii, cu normele dreptului internațional al muncii.

Art. 277 - (1) în sensul prezentului cod, funcțiile de conducere sunt cele definite prin lege sau prin reglementări interne ale angajatorului.

(2) Prezenta lege transpune prevederile art. 4 din Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2015/1794/UE de modificare a directivelor 2008/94/CE, 2009/38/CE și 2002/14/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului, a directivelor 98/59/CE și 2001/23/CE ale Consiliului, în ceea ce privește navigatorii, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE), seria L, nr. 263 din 8 octombrie 2015, precum și art. 16 lit. b), art. 18 și 19 din Directiva 2003/88/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 4 noiembrie 2003 privind anumite aspecte ale organizării timpului de lucru, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 299 din 18 noiembrie 2003, și art. 3, 4 și 10 din Directiva 2008/104/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind munca prin agent de muncă temporară, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene, seria L, nr. 327 din 5 decembrie 2008.

Art. 278. (1*) Dispozițiile prezentului cod se întregesc cu celelalte dispoziții cuprinse în legislația muncii și, în măsura în care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de muncă prevăzute de prezentul cod, cu dispozițiile legislației civile.” Menționăm și faptul că, după cum rezultă din jurisprudența CEDO (cu titlu exemplificativ, cauza Driha contra României), cauzele de discriminare indicate în textul art. 14 din Convenție sunt indicative, iar nu limitative. Chiar în respectiva cauză s-a reținut că o discriminare constă în a trata în mod diferit, cu excepția justificării obiective și raționale, persoane aflate în situații comparabile și este contrară convenției o diferență nejustificată de tratament tară să se raporteze la un criteriu anume.

Concluzionând, față de cele mai sus arătate, în aplicarea art. 4 C.civ. (aplicarea prioritară a tratatelor internaționale privitoare la drepturile omului) și ar. 5 (aplicarea prioritară a dreptului Uniunii Europene), coroborat cu faptul că prevederile Codului muncii se întregesc cu celelalte dispoziții cuprinse în legislația muncii și, în măsura în care nu sunt incompatibile cu specificul raporturilor de muncă analizate și cu dispozițiile legislației civile, prin limitarea calculului salarial la nivelul plafonărilor aplicate salariilor, ar crea o discriminare a reclamantilor în raport cu restul lucrătorilor salariați din fondurile publice.

Pe de altă parte, drepturile salariale câștigate în mod definitiv privesc majorarea indemnizației de bază brute lunară echivalentul salariului de bază și nu sporuri la salariu/indemnizație, astfel, aceste majorări sunt garantate și protejate de art. 41 din Constituție

unde, prin protejarea dreptului la muncă se înglobează și protejarea asupra drepturilor salariale - salariu de bază, astfel cum este precizat în vasta practică a Curții Constituționale.

Potrivit art. 16 alin. 1 și 2 din Constituția României, cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților, fără privilegii și discriminări, nimeni nefiind mai presus de lege.

Astfel, limitările perpetue a salariului de bază/indemnizației de bază contravin practicii Curții care în nenumărate rânduri a arătat că aceste limitări pot fi realizate de către stat dar pentru un scop bine determinat și pentru o perioadă de timp determinată.

Fiind în anul 2023, limitarea impusă de art. 38 alin. (6) trebuia eliminată prin însăși aplicarea în concret, în anul 2022, a salariului de bază/indemnizației de bază prevăzută de lege. Iar după cum este știut, anul 2022 începe cu luna ianuarie - acesta era momentul când legea trebuia aplicată pentru ca într-adevăr limitările să fi fost date pe perioadă determinată.

Neaplicându-se legea din luna ianuarie 2022, ne aflăm în ipoteza în care aceste limitări tind să se prelungească în mod nedeterminat, ceea ce face plauzibilă ipoteza în care aplicarea normelor de limitare salarială, prin plafonarea salariului de bază, să aducă atingere însuși dreptului la salariu, constituind o afectare substanțială a drepturilor legitime și a așteptărilor lucrătorilor. Nerevenirea de către legiuitor asupra măsurii, pe care tot el a instituit-o (alinieră salarială), dar în sens invers, nejustificată de niciun motiv obiectiv, impietează asupra dreptului fundamental la un nivel de trai decent, nivel care s-a raportat la cuantumul veniturilor salariale obținute până la data de 31 decembrie 2017. Această măsură se înfățișează ca o veritabilă sancțiune față de împrejurarea că până la data de 31 decembrie 2017 s-a beneficiat de un salariu considerabil în viziunea inițiatorilor reglementării ce face în prezent obiectul Legii-cadru nr. 153/2017, salariu care ulterior a fost plafonat pentru o perioadă incertă.

Astfel, prin prevederile legale criticate, limita cuantumului salariului de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare care sunt mai mari decât cele stabilite, potrivit acestei legi, la nivelul prevăzut de lege pentru anul 2022 are un caracter tehnic, și nefiind respectat de stat, poate reprezenta ca fiind în fapt o reducere a salariilor de bază ale personalului plătit din fonduri publice care se întrevide ca fiind pe perioadă nedeterminată - ceea ce în mod clar, fără echivoc, încalcă drepturile reclamanților apărute chiar de Constituție.

Cât privește integrarea regulilor privind aplicarea etapizată a legii, disfuncționalitățile existente în domeniul salarizării personalului plătit din fonduri publice, prin limitarea creșterilor salariale la un nivel stabilit prin lege se putea face prin păstrarea nivelului obținut, fără diminuarea acestuia, cu majorarea salariilor din ierarhia dată de legea salarizării astfel, încât, similar cu legile de pensionare, cuantumul salariului de bază obținut să nu fie limitat, ci „înghețat” la nivelul majorat, până când majorarea salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată (prevăzut la art. 13 din Legea nr. 153/2017) ar fi ajuns suficient de mare, până la limita salariului în plată „înghețat”. Aceasta ar fi reprezentat soluția pentru „eliminarea a disfuncționalităților salariale existente în sistemul public de salarizare”, și ar fi vizat egalizarea „prin adaos” și nu „prin lipsă” a veniturilor pentru toate categoriile de personal plătit din fonduri publice.

Astfel, prin prevederile legale criticate, a unei limite a cuantumului salariului de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare care sunt mai mari decât cele stabilite, potrivit acestei legi, la nivelul prevăzut de lege pentru anul 2022 având un caracter tehnic, și nefiind respectat de stat, poate reprezenta ca fiind în fapt o reducere a salariilor de bază ale personalului plătit din fonduri publice care se întrevide ca fiind pe perioadă nedeterminată - ceea ce în mod clar, fără echivoc, încalcă drepturile reclamanților apărute chiar de Constituție.

Cât privește integrarea regulilor privind aplicarea etapizată a legii, disfuncționalitățile existente în domeniul salarizării personalului plătit din fonduri publice, prin limitarea creșterilor salariale la un nivel stabilit prin lege se putea face prin păstrarea nivelului obținut, fără diminuarea acestuia, cu majorarea salariilor din ierarhia dată de legea salarizării astfel, încât, similar cu legile de pensionare, cuantumul salariului de bază obținut să nu fie limitat ci „înghețat” la nivelul majorat, până când majorarea salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată (prevăzut la art. 13 din Legea nr. 153/2017) ar fi ajuns suficient de mare, până la limita salariului în plată „înghețat”. Aceasta ar fi reprezentat soluția pentru „eliminarea a disfuncționalităților

salariale existente în sistemul public de salarizare”, și ar fi vizat egalizarea „prin adaos* și nu „prin lipsă” a veniturilor pentru toate categoriile de personal plătit din fonduri publice.

De altfel, practica recentă a instanțelor este în sensul de a se înlătura plafonarea instituită de art. 38 alin. 6 din Legea nr. 153/2017, în principal fiind avute în vedere aceleași considerente.

Reclamanții au arătat că jurisprudența obligatorie a CCR și ÎCCJ impune ca și în cazul lor să se înlătorească această plafonare care afectează drepturile salariale, din moment ce aceasta a fost înlăturată în cadrul altor colegi care fac parte din aceeași familie ocupațională.

Astfel, prin Decizia nr. 794/2016 a Curții Constituționale s-a statuat că nivelul maxim al salariului de bază/indemnizației de încadrare trebuie să se stabilească prin raportare la întreaga categorie profesională, respectiv familie ocupațională, indiferent de instituție sau autoritate publică, ținând cont de hotărârile judecătorești menționate mai sus, precum și de valoarea de referință sectorială aplicată la nivelul instanțelor judecătorești. Astfel, rezultă că valoarea de referință sectorială trebuie să fie unică pentru întreaga familie ocupațională „justiție”.

Acest nivel maxim urmează să se stabilească prin raportare la aceeași funcție, grad, gradație, vechime în muncă și în specialitate, aceleași condiții de studii, din cadrul întregii categorii profesionale, respectiv familii ocupaționale, indiferent de instituție sau autoritate publică, fiind deci cu atât mai mult aplicabilă în cazul subsemnaților reclamanți care ne desfășurăm activitatea la ultimul nivel ierarhic.

De asemenea, prin Decizia nr. 36 din 4 iunie 2018, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 1 alin. (51) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 71/2015, cu modificările și completările ulterioare, a stabilit soluția egalizării indemnizațiilor la nivel maxim are în vedere și majorările și indexările recunoscute prin hotărâri judecătorești unor magistrali sau membri ai personalului auxiliar, indiferent dacă ordonatorul de credite a emis sau nu ordine de salarizare corespunzătoare.

Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a observat că toate considerentele expuse de Curtea Constituțională nr. 794 din 15 decembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.029 din 21 decembrie 2016 se verifică și în privința textelor de lege menționate anterior.

Hotărârea judecătorească prin care s-a recunoscut majorarea valorii de referință sectorială, care prin definiție vizează aplicabilitatea aceluiași criteriu de salarizare unui întreg sector de activitate nu vizează situații de fapt particulare, ci aplicarea unor prevederi legale cuprinse în acte normative, care au aplicabilitate generală, astfel cum a reținut ÎCCJ în decizia mai sus menționată.

În aceste condiții devin pe deplin valabile concluziile ÎCCJ potrivit cărora, dacă s-ar da o altă interpretare, aceasta ar fi contrară scopului și substanței normei, s-ar menține inechitățile salariale în cadrul aceleiași categorii de personal și, în consecință, ar persista discriminarea pe care legiuitorul a intenționat să o elimine prin edictarea acestei reglementări.

În privința cererii de actualizare a sumei astfel stabilite, cu indicii de inflație, precum și a cererii de obligare a părților la plata dobânzilor legale penalizatoare, reclamanții au arătat că prin Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 2/2014 din 17 februarie 2014 (Completul competent să judece recursul în interesul legii), publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 411, din 3 iunie 2014, s-au reținut următoarele:

„În ceea ce privește condiția existenței unui prejudiciu se constată că nici autorul sesizării și nici instanțele de judecată care au respins pretențiile reclamantului nu l-au exclus de plano, invocând principiul reparației integrale în materia răspunderii civile, prevăzut de art. 1084 din Codul civil din 1864, respectiv art. 1.531 din Codul civil din 2009. Este evident faptul că prin executarea eşalonată a obligației de plată creditorul a suferit un prejudiciu a cărui existență este confirmată chiar de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009, care, în cuprinsul art. 1 alin. (3), prevede că sumele plătite eşalonat se actualizează cu indicii de prețurilor

de consum comunicat de Institutul National de Statistică. Or, prin instituirea obligației de actualizare a sumei cu indicele preturilor de consum, legiuitorul recunoaște implicit existența prejudiciului cauzat prin executarea eșalonată și, în consecință, instituie o reparație parțială, prin acordarea de daune-interese compensatorii (*damnum emergens*). În aceste condiții sunt incidente dispozițiile invocate ale art. 1082 și 1088 din Codul civil din 1864, respectiv ale art. 1.531 alin. (1), alin. (2) teza întâi și art. 1.535 alin. (1) din Codul civil din 2009, care consacră principiul reparării integrale a prejudiciului suferit de creditor ca urinare a neexecutării de către debitor a obligației, conform căruia prejudiciul cuprinde atât pierderea efectiv suferită de creditor (*damnum emergens*), cât și beneficiul de care acesta este lipsit (*lucrum cessans*).

Potrivit aceluiași dispoziții, în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la daune moratorii fără a trebui să dovedească vreun prejudiciu. În cazul dat, pierderea efectiv suferită de creditor, ca prim element de reparare integrală a prejudiciului, este remediată prin măsura prevăzută de art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009, constând în actualizarea sumelor stabilite prin titlul executoriu cu indicele preturilor de consum.

Însă, principiul reparării integrale a prejudiciului suferit de creditor, ca efect al executării eșalonate a titlurilor executorii, impune și remedierea celui de-al doilea element constitutiv al prejudiciului, prin acordarea beneficiului de care a fost lipsit (*lucrum cessans*), respectiv daune-interese moratorii, sub forma dobânzii legale. Debitorul poate fi exonerat de obligația de a repara integral prejudiciul cauzat prin executarea cu întârziere a creanței stabilite prin titlu executoriu dacă face dovada intervenției unui caz fortuit sau a unui caz de forță majoră, împrejurări care se circumscriu sintagmei „cauza străină, care nu-i poate fi imputată” în înțelesul art. 1082 din Codul civil din 1864.

În ipoteza dată, însă, deși nu se contestă împrejurările care au justificat măsurile promovate prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009, în scopul menținerii echilibrului bugetar, măsuri care nu au afectat substanța dreptului creditorilor, acestea nu înlătură de plano aplicarea principiului reparării integrale a prejudiciului, sub aspectul acordării daunelor-interese moratorii, sub forma dobânzii legale. Atât timp cât repararea integrală a prejudiciului presupune, cu valoare de principiu, atât acoperirea pierderii efective suferite de creditor (*damnum emergens*), cât și beneficiul de care acesta este lipsit (*lucrum cessans*), a accepta faptul că, în ipoteza dată, poate fi acoperită doar pierderea efectivă [în temeiul art. 1 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 71/2009], iar nu și beneficiul nerealizat, echivalează cu nesocotirea principiului reparării integrale a prejudiciului.”

De asemenea, prin Decizia nr.21 din 22 iunie 2015 pronunțată în dosarul nr.199/1/2015, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea formulată de Curtea de Apel Constanța - Secția I Civilă în dosarul nr. ----- în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, stabilind că în interpretarea și aplicarea prevederilor art. 1079 alin. 2 pct. 3 din Codul civil de la 1864 și art. 1523 alin. 2 lit. d din Codul civil raportat la art. 166 alin. 1 și 4 din Codul Muncii, republicat, cu modificările și completările ulterioare (art. 161 alin. 1 și 4 din Codul Muncii în forma anterioară republicării) și art. 1088 Cod civil de la 1864, art. 2 din O.G. nr. 9/2000, aprobată prin Legea nr. 356/2002, cu modificările și completările ulterioare, art. 2 din O.G. nr. 13/2011, aprobată prin Legea nr. 43/2012, cu modificările și completările ulterioare și art. 1535 din Codul civil, dobânzile penalizatoare datorate de stat pentru executarea cu întârziere a obligațiilor de plată pot fi solicitate pentru termenul de 3 ani anterior datei introducerii acțiunii.

Preluând argumentația din Decizia Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 2/2014 din 17 februarie 2014, aplicabilă în concret la un caz similar, și ținând seama de soluția din Decizia nr.21 din 22 iunie 2015 pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție în dosarul nr.199/1/2015, rezultă că repararea integrală a prejudiciului, în cazul neexecutării unei obligații de plată a salariului, presupune atât actualizarea cu indicele de inflație a sumei datorate (acoperirea pierderii efective suferite de creditor) cât și plata dobânzii legale (beneficiul de care este lipsit salariatul).

Prin neexecutarea integrală a creanțelor, la data când erau datorate, adică atunci când au devenit certe lichide și exigibile, s-a produs în patrimoniul beneficiarului un prejudiciu care trebuie acoperit integral.

Acest prejudiciu constă atât în pierderea puterii de cumpărare a sumei de bani reprezentând aceste creanțe, prin devalorizarea monedei naționale, cât și în daune interese pentru neexecutare.

Prin acordarea acestor creanțe actualizate cu indicele de inflație nu înseamnă că ar fi obligați pârâții la plata unei sume de bani mai mari decât cea datorată, ci este vorba de aceeași sumă, însă la valoarea de circulație din momentul executării. Actualizarea cu indicele de inflație urmărește, de fapt, păstrarea valorii reale a obligației bănești la data efectivă a plății, având un caracter compensatoriu, ce rezidă în faptul că repară partea din beneficiul nerealizat care nu este acoperit de dobândă.

În privința dobânzii legale, reclamantii au arătat că aceasta reprezintă prejudiciul pentru beneficiul nerealizat (art. 1084 din Codul civil), având natură juridică diferită de actualizarea cu indicele de inflație, reprezentând o sancțiune pentru neexecutarea obligației de plată. Daunele interese pentru neexecutarea obligației de plată care cuprind dobânda legală, așa cum prevăd dispozițiile art. 1088 din Codul civil, au drept rezultat acordarea unei sume de bani mai mari decât cea datorată.

Cât privește natura juridică a dobânzii legale, aceasta este diferită de natura juridică a actualizării obligației cu rata inflației, prima reprezentând o sancțiune (daune moratorii pentru neexecutarea obligației de plată), iar a doua valoarea reală a obligației bănești la data efectuării plății - daune compensatorii. De asemenea, indicele de inflație reprezintă un calcul matematic aplicabil în cazul unui fenomen specific economiei de piață și prin intermediul căruia se măsoară gradul de depreciere a valorii banilor aflați în circulație, aduși astfel la actuala lor putere de cumpărare.

Referitor la dobânda legală, aceasta reprezintă câștigul, folosul pe care l-ar fi obținut reclamantii din investirea banilor dacă aceștia ar fi fost plătiți la termen. Prin urmare, este admisibil cumulul dobânzii cu actualizarea obligației cu rata inflației, întrucât nu se ajunge la o dublă reparare.

Daunele interese moratorii se cuvin creditorului pentru o amânare a executării, pentru o executare târzie a obligației, deci executarea obligației mai este posibilă, prezintă interes pentru creditor, a fost sau va fi executată dar nu și la momentul la care ar fi trebuit, daunele interese moratorii fiind cauzate tocmai de întârzierea în îndeplinirea obligației. Rolul lor fiind acela de a acoperi prejudiciul cauzat prin întârzierea executării, se pot cumula întotdeauna cu executarea în natură a obligației, inclusiv cu executarea parțială. În cazul obligației bănești, existența daunelor interese moratorii este prezumată de lege, lipsa de folosință a sumei de bani datorată de debitor provoacă creditorului un prejudiciu care este egal cu dobânda legală, exact ceea ce solicită și reclamantii de față.

Potrivit art. 166 alin. 4 din Codul muncii, neplata salariului poate determina angajatorul la plata de daune-interese pentru repararea prejudiciului produs salariatului. Conform art. 1.535 (1,2) Cod Civil în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la daune moratorii, de la scadență până în momentul plății, în cuantumul convenit de părți sau, în lipsă, în cel prevăzut de lege, fără a trebui să dovedească vreun prejudiciu. În lipsa unei convenții daunele moratorii pentru neexecutare nu pot cuprinde decât dobânda legală aferentă.

Dispozițiile de mai sus se coroborează cu art. 1.521 - Punerea în întârziere a debitorului poate opera de drept sau la cererea creditorului.

În drept, au invocat dispozițiile din Legea nr. 71/2015, O.U.G. nr. 83/2014, O.U.G. nr. 20/2016, O.U.G. nr. 57/2015, Decizia Curții Constituționale nr. 794/15.12.2016, Decizia Curții Constituționale 409/2021, art. 1535 Cod Civil, art. 253 alin. (1)- (2), 266, 270, 272, 275 din Codul Muncii, Decizia ICCJ nr. 23/2016, Decizia ICCJ nr. 36 / 04.06.2018, art. 208, 210 și 216 din Legea nr. 62/2011; art. 38 alin. 6 din Legea nr. 153/2017, cap. I lit. B și Cap. VIII - Secțiunea 6 - art. 22 din Anexa V a Legii nr. 153/2017; art.2 raportat la art.1 alin. (2) lit. e) pct.i) și alin.(3), art.27 din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, art. 1 protocol 1, art. 6 CEDO.

În dovedire, au solicitat încuviințarea probei cu înscrisurile depuse la dosar.

Pârâțul Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție a depus întâmpinare în data de 21 aprilie 2023 prin care a solicitat respingerea acțiunii ca neîntemeiată.

În argumentare, pârâțul a arătat că în cadrul D.N.A. a fost emis Ordinul Procurorului Șef D.N.A. nr. 547 din 8 decembrie 2021, urmare căruia procurorii, procurorii militari, personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, ofițerii și agenții de poliție judiciară și specialiștii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție, este salarizat avându-se în vedere valoarea de referință sectorială de 605.225 lei.

Corelativ, a fost emisă și Decizia Procurorului Șef D.N.A. nr. 547 din 8 decembrie 2021 prin care personalului auxiliar de specialitate și personalului conex li s-au recunoscut aceleași drepturi.

În esență, ordinul și decizia prevăd că începând cu data de 01.08.2016, procurorii, procurorii militari, personalul de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, ofițerii și agenții de poliție judiciară și specialiștii, personalul auxiliar de specialitate și personalul conex din cadrul Direcției Naționale Anticorupție se salarizează având în vedere valoarea de referință sectorială de 605.225 lei. (art. 1)

De asemenea, tot prin ordinul/decizia mai sus menționate se dispune: „În cazul personalului menționat la art. 1 căruia valoarea de referință sectorială în sumă de 605.225 lei îi este recunoscută pe cale administrativă, recalcularea și plata diferențelor salariale rezultate din aplicarea prezentului ordin se vor face cu respectarea termenelor de prescripție de 3 ani, calculate în raport cu data emiterii prezentului ordin”(art. 4) și că „Plata diferențelor salariale rezultate din aplicarea prezentului ordin se efectuează după asigurarea fondurilor necesare în bugetul Ministerului Public, cu respectarea termenului de prescripție prevăzut de lege”. (art 6).

Articolul 2 din Ordinul nr.547/08.12.2021 și Decizia nr. 548/8.12.2021 vizează respectarea legii, procurorul șef al Direcției Naționale Anticorupție dispunând cu privire la neabaterea de la dispozițiile art.38 alin. 6 din Legea-cadru nr.153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

În concluzie, actele administrative emise de pârâtă sunt fundamentate pe dispozițiile legale în vigoare, în speță cu respectarea dispozițiilor art. 38 s lin. 6 din Legea nr. 153/2018 .

Cu privire la aplicabilitatea în speță a prevederilor art. 38 alin. 6 ind.l din Legea nr. 153/2017, referitoare la înlăturarea plafonării instituite asupra indemnizației lunare de încadrare și a celorlalte drepturi, pârâțul a solicitat înlăturarea acestor argumente, având în vedere următoarele:

Plafonarea veniturilor este reglementată de art.38 alin.6 din Legea- cadru nr. 153/2017, potrivit căruia „În situația în care, începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit prezentei legi pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate, se acordă cele stabilite pentru anul 2022”.

Argumentul reclamanților în sensul că aplicarea art. 38 alin. (6) din Legea- cadru nr. 153/2017 ar fi de natură să încalce mențiunile exprese ale Deciziei Curții Constituționale nr.794/2016, ale Deciziei nr.7/2019 (RIL), ale Deciziei 3 nr.23/2016 și ale Deciziei nr.36/2018 pronunțate de Înalta Curte de Casație și Justiție, nu poate fi luat în considerare, dispoziția legală citată fiind în prezent pe deplin aplicabilă, în lipsa unei modificări legislative sau a declarării ca neconstituțională.

Prin numeroase decizii Curtea Constituțională a respins excepțiile de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin.(6) din Legea-cadru nr. 153/2017, ridicate de diferite categorii de personal din „Familia ocupațională de funcții bugetare Justiție și Curtea Constituțională”.

Spre exemplu, în Decizia nr. 457/2021, Curtea Constituțională a României reține că prevederile art.38 alin. 6 din Legea-cadru nr. 153/2017 au făcut obiectul controlului de constituționalitate, iar prin mai multe decizii au fost respinse ca neîntemeiate excepțiile de neconstituționalitate.

Examinându-se excepția, au fost enumerate următoarele considerente, avute în vedere la pronunțarea deciziei: „20... Curtea a reținut că stabilirea unei limite a cuantumului salariului de bară, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare care sunt mai mari decât cele stabilite, potrivit acestei legi, la nivelul prevăzut de lege pentru anul 2022 are un caracter tehnic, fără a dispune cu privire la reducerea salariilor de bază ale personalului plătit din fonduri publice. Integrate regulilor privind aplicarea etapizată a legii, prevederile legale criticate vizează reglarea în timp a disfuncționalităților salariale existente în sistemul public de salarizare”, și vizează, în ansamblu, toate categoriile de personal plătit din fonduri publice.

21. Curtea a statuat că prevederile art. 38 alin.(6) din Legea nr. 153/2017 nu sunt, prin însuși conținutul lor, contrare art. 16 alin.1 din Constituție și că, pe fondul prevederilor legale anterioare privind salarizarea bugetarilor, reglementarea salarizării personalului plătit din fonduri publice prin Legea-cadru nr. 153/2017 apare ca un proces complex care, în mod necesar, presupune, în timp, o serie de corecții și corelări cu ansamblul actelor normative care fac parte din fondul activ al legislației, aspect de competența autorității legiuitoare. Totodată, faptul că prin aplicarea regulii plafonării la nivelul anului 2022 a drepturilor salariale, anumite categorii de personal plătit din fonduri publice ajung în situații apreciate ca defavorabile, în raport cu alte categorii de personal, nu reprezintă o discriminare care să afecteze constituționalitatea prevederilor art. 38 alin. (6) din lege, de vreme ce premisele specifice fiecărei categorii sunt diferite. Situația obiectiv deosebită a diferitelor categorii de persoane plătite din fonduri publice justifică, așadar, un tratament diferit.

22. Curtea a statuat că prevederile legale criticate, prin conținutul lor normativ, nu pun în discuție o restrângere a exercițiului dreptului fundamental la salariu, în sensul art. 53 din Constituție, ci vizează o redimensionare a politicii salariale în cazul personalului plătit din fonduri publice, aspect care se înscrie în marja de apreciere a legiuitorului.”

De altfel, așa cum s-a reținut în jurisprudența Curții Constituționale, „legiuitorul este în drept să modifice sistemul de salarizare existent ori să îl înlocuiască cu altul nou, considerat mai adecvat pentru atingerea scopului urmărit, ținând seama și de resursele financiare disponibile în diferite perioade de timp”. (Decizia nr. 289 din 07.06.2005).

Totodată, instanța de contencios constituțional a statuat că „sporurile, premiile și alte stimulente acordate demnitarilor și altor salariați prin acte normative reprezintă drepturi salariale suplimentare, iar nu drepturi fundamentale, consacrate și garantate de Constituție. Diferențierea indemnizațiilor și a salariilor de bază pentru demnitari și alți salariați din sectorul bugetar este opțiunea liberă a legiuitorului, ținând seama de importanța și complexitatea diferitelor funcții. Legiuitorul este în drept, totodată, să instituie anumite sporuri la indemnizațiile și salariile de bază, premii periodice și alte stimulente, pe care le poate diferenția în funcție de categoriile de personal cărora li se acordă, le poate modifica în diferite perioade de timp, le poate suspenda sau chiar anula” (Decizia nr. 693 din 17.10.2006).

În jurisprudența sa, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a reținut că „este la latitudinea statului să determine ce sume vor fi plătite angajaților săi din bugetul de stat. Statul poate introduce, suspenda sau anula plata unor asemenea sporuri, făcând modificările legislative necesare” (Hot. pronunțată în cauza Kechko c. Ucrainei).

Toate aceste statuări ale Curții Constituționale și ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt aplicabile, mutatis mutandis și în prezenta cauză.

În aceeași ordine de idei, în Decizia nr. 34 din 06.06.2022, referitoare la interpretarea art. 1 alin. 3 și art. 38 alin. 6 din Legea nr. 153/2017, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a reținut că „101. (...) în materia supusă analizei, există o practică recentă, însă consistentă și unitară, fără excepție, a Instanțelor de apel, care consideră îndreptățirea reclamanților personal plătit din fonduri publice încadrat în cadrul familiei ocupaționale „Justiție” - la recalcularea indemnizației de încadrare și a celorlalte drepturi aferente acesteia la o valoare de referință sectorială de 605.225 lei, începând cu data de 1 august 2016 sau de la o dată ulterioară cu încadrarea în termenul de prescripție, precum și plata diferenței dintre drepturile salariale încasate și cele cuvenite, până la atingerea plafonului reglementat de grila de salarizare din anexa Legii-cadru nr. 153/2017.

În ceea ce privește plafonul maxim pentru anul 2022 stabilit conform prevederilor Legii nr. 153/2017, pârâtul a arătat că în privința reclamanților care au atins nivelul maxim de plată pentru anul 2022 al indemnizației de încadrare, sunt incidente prevederile Legii cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice care, la art. 38 alin. 3 lit. a) și alin 6 precizează: "(3) începând cu data de 1 ianuarie 2018 se acordă următoarele creșteri salariale: a) cuantumul brut al salariilor de bază, soldelor de funcție/salariilor de funcție, indemnizațiilor de încadrare, precum și cuantumul brut al sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor, premiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte, potrivit legii, din salariul lunar brut, indemnizația brută de încadrare, solda lunară/salariul lunar de care beneficiază personalul plătit din fonduri publice se majorează cu 25% față de nivelul acordat pentru luna decembrie 2017, fără a depăși limita prevăzută la art. 25, în măsura în care personalul respectiv își desfășoară activitatea în aceleași condiții: "(...) (6) În situația în care, începând cu 1 ianuarie 2018, salariile de bază, soldele de funcție/salariile de funcție, indemnizațiile de încadrare sunt mai mari decât cele stabilite potrivit prezentei legi pentru anul 2022 sau devin ulterior mai mari ca urmare a majorărilor salariale reglementate, se acordă cele stabilite pentru anul 2022."

Că este așa, rezultă din faptul că, la data de 1.02.2021, Direcția Națională Anticorupție a fost informată prin adresa nr. 3959/VII-1/2020 a PICCJ asupra întâlnirii președinților secțiilor de contencios administrativ și fiscal ale ICCJ și curților de apel dedicată unificării practicii judiciare, care, la punctul 2 (pagina 6-11 din Informare/extras atașat prezentului apel) a avut în dezbatere calificarea refuzului autorității publice de a emite acte administrative de salarizare cu depășirea plafonului prevăzut de art. 38 alin. 6 din Legea 153/2017, în situația existenței unor hotărâri judecătorești definitive, situație la care se încadrează și reclamanții.

Din extrasul primit rezultă că „în urma votului exprimat, cu majoritate, participanții și-au însușit opinia în sensul: „În prezența unui dispozitiv și a unor considerente generice ale hotărârii definitive pronunțate de instanța de dreptul muncii privind acordarea în beneficiul unui reclamant a drepturilor salariale prin raportare la nivelul maxim existent, fără a se stabili un quantum concret, determinat valoric, și având în vedere o perioadă relevantă începută anterior datei de 01.01.2018, va fi justificat refuzul autorității/instituției publice de a emite actul administrativ unilateral de reîncadrare salarială pentru perioada începând cu data de 01.01.2018, atunci când se depășește venitul salarial prevăzut pentru anul 2022, întrucât în acest caz este aplicat art. 38 alin. 6 din Legea cadru 153/2017."

De altfel, și din adresa nr. 5776/5.04.2021 emisă de C.S.M. către Ministrul Justiției rezultă că ordinul de salarizare emis de Consiliul Superior al Magistraturii în vederea recunoașterii unei valori de referință sectorială de 605 lei a fost dat cu respectarea art. 38 alin. 6 din Legea nr. 153/2018.

De asemenea, Curtea Constituțională a României a fost sesizată cu excepții de neconstituționalitate a textului prevăzut de art. 38 alin. 6 în peste 50 de cauze, însă de fiecare dată sesizarea de neconstituționalitate a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Așadar, cât timp dispozițiile art. 38 alin. 6 din Legea nr. 153/2018 sunt în vigoare și nu au fost declarate neconstituționale, acestea sunt aplicabile în emiterea ordinelor de salarizare ale reclamanților, atât timp cât aceștia au atins nivelul maxim de plată pentru anul 2022.

Cu privire la solicitarea reclamanților de a li acorda drepturile bănești fără plafonare și pentru viitor, apreciem că acestei cereri nu i se poate da curs decât către instanța de fond, întrucât aceasta or însemna că instanța ar depăși atribuțiile puterii judecătorești, adăugând la lege, deoarece numai legiuitorul - deci puterea legislativă - poate stabili acordarea sau neacordarea unor drepturi pentru viitor.

Astfel, obligațiile pretinse pe calea prezentei acțiuni pentru viitor sunt supuse impreviziunii cadrului normativ incident, așa încât este imposibil de a executa o atare obligație de a face, întrucât nu numai că legislația invocată de reclamanți nu este incidentă în speță, însă modificarea/abrogarea acesteia nu poate fi anticipată la momentul pronunțării unui hotărâri judecătorești.

Pârâtul a considerat că, întrucât capătul de cerere principal nu este întemeiat, se justifică nici acordarea aplicării indicelui de inflație și a dobânzilor legale, potrivit principiului de drept *accessorium sequitur principalae*.

În drept, a invocat dispozițiile art.205 C.pr.civ.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu a depus întâmpinare.

Prin încheierea pronunțată în data de 28 mai 2024, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit competența de soluționare a cauzei în favoarea Tribunalului Dâmbovița – Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, dosarul fiind înregistrat la această instanță cu numărul -----*.

Admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept:

Potrivit art. 2 alin. 1 din OUG nr. 62/2024, *Dacă în cursul judecării proceselor privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal*, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată.

Potrivit art. 1 alin. 1 din aceeași ordonanță, dispozițiile ei se aplică proceselor privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice.

Reclamanții, în calitate de ofițeri de poliție judiciară în cadrul pârâtei Direcția Națională Anticorupție-Secția de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție intră în categoria personalului plătit din fonduri publice, deoarece sunt salarizați potrivit dispozițiilor Legii 153/2017, de la bugetul de stat.

Obiectul cauzei vizează drepturile salariale ale acestei categorii de personal plătit din fonduri publice, deoarece, este vorba de calcularea drepturilor salariale prin raportare la VRS 605,225 lei neplafonată, începând cu data de 23.03.2020.

Potrivit art. 2 alin. 1 din OUG 62/2024, sesizarea ÎCCJ este permisă în cazul în care asupra chestiunii de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, ÎCCJ nu a mai statuat prin decizie de dezlegare a unei chestiuni de drept sau decizie de recurs în interesul legii.

Verificând portalul ÎCCJ se constată că până la acest moment, nu au fost formulate sesizări cu privire la aceasta chestiune de drept către ÎCCJ și nici nu s-au pronunțat decizii de către instanța supremă cu privire la această chestiune de drept.

Dezlegarea acestei chestiuni de drept este importantă deoarece de lămurirea ei depinde soluționarea pe fond a cauzei și prin această modalitate se asigură unificarea practicii judiciare în această problemă de drept, deziderat stabilit în preambulul acestei ordonanțe.

Pentru aceste considerente, în temeiul art. 1 alin. 1 și art. 2 alin. 1 din OUG nr. 62/2024 solicită Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să dea rezolvare de principiu chestiunii de drept.

Va sesiza Înalta Curte de Casație și pentru a pronunța o hotărâre prin care să dea o rezolvare de principiu asupra chestiunii de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a prezentei cauzei privind calcularea drepturilor salariale ale reclamanților (ofițeri de poliție judiciară în cadrul Direcției Naționale Anticorupție – Secția de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție) prin raportare la VRS 605,225 lei neplafonată, începând cu data de 23.03.2020 și în continuare până la zi, raportat la principiile egalității și nediscriminării reglementate de art. 6 alin. 1 din Legea 153/2017.

În temeiul art. 2 alin. 3 și art. 3, art. 4 din OUG nr. 62/2024 suspendă soluționarea cauzei având ca obiect litigiu privind funcționarii publici, formulată de reclamanți.

Prezenta încheiere se va comunica ÎCCJ, se va aduce la cunoștință conducerilor Secției I Civilă și Secției a II-a Civilă de contencios-administrativ și fiscal din cadrul Tribunalului Dâmbovița și se va transmite prin poștă electronică tuturor celorlalte instanțe judecătorești competente să soluționeze procese în aceeași materie, în primă instanță sau în cale de atac.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:

În temeiul art. 2 din O.U.G. nr. 62/2024 sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție pentru a pronunța o hotărâre prin care să dea o rezolvare de principiu asupra chestiunii de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a prezentei cauzei privind calcularea drepturilor salariale ale reclamanților (ofițeri de poliție judiciară în cadrul Direcției Naționale Anticorupție – Secția de combatere a infracțiunilor asimilate infracțiunilor de corupție) prin raportare la VRS 605,225 lei neplafonată, începând cu data de 23.03.2020 și în continuare până la zi, raportat la principiile egalității și nediscriminării reglementate de art. 6 alin. 1 din Legea 153/2017.

Suspendă cauza privind pe reclamanții -----, și pe pârâții Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcția Națională Anticorupție, cu sediul în municipiul București, str. Știrbei Vodă nr. 79-81, sectorul 1, și Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, cu sediul în municipiul București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, sectorul 1, până la soluționarea de către Înalta Curte de Casație și Justiție a prezentei sesizări.

Dispune înaintarea prezentei încheieri către Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea soluționării sesizării.

Dispune aducerea la cunoștință a prezentei încheieri conducerilor Secției I Civilă și Secției a II-a Civilă de contencios-administrativ și fiscal din cadrul Tribunalului Dâmbovița și transmiterea prin poștă electronică tuturor celorlalte instanțe judecătorești competente să soluționeze procese în aceeași materie, în primă instanță sau în cale de atac.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședința publică azi, 25.09.2024.

PREȘEDINTE,

GREFIER,
